

Від’ємна сума відхилень фіксується методом червоного сторно, додатна – звичайним записом.

Отже, правильність організації обліку процесу реалізації готової продукції є запорукою достовірності відображення облікової інформації у фінансовій звітності підприємства та безпомилкового визначення результативності діяльності суб’єктів господарювання.

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 20 жовтня 1999 р. № 246 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99/sp:side:max20>
2. Петришина Н. С. Проблеми обліку готової продукції та її реалізації [Електронний ресурс] / Н. С. Петришина, Р. В. Перун // ПВНЗ «Хмельницький економічний університет». – 2014. – Режим доступу : <http://nbuv.gov.ua>.
3. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.99 р. № 318 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>
4. Нестеренко Ж. К. Особливості готової продукції та вдосконалення обліку її реалізації на ВАТ «Новомиколаївський молокозавод» / Ж. К. Нестеренко, І. О. Циганова // Сталий розвиток економіки: Всеукраїнський науково-виробничий журнал. – 2013. – № 2. – С. 180 – 184.

УДК 658.14/17

Швайко Надія

*студентка гр. ОА 41 спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Науковий керівник: Садовська І. Б., д.е.н.,
професор кафедри обліку і аудиту*

СУЧАСНИЙ СТАН ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА

Облікова політика – це певні принципи, умови, правила і практика, прийняті підприємством для підготовки і надання фінансової звітності. Облікова політика відіграє важливу роль для подальшого стабільного розвитку підприємств.

Значний внесок у розвиток формування облікової політики підприємств зробили такі провідні вчені, як П.С. Житний [1], В.Б. Клевець [2], М.С. Пушкарь [3] та М.Т. Щирба [4].

Організація бухгалтерського обліку на кожному підприємстві розпочинається із розробки облікової політики, положення якої затверджується у відповідному наказі. Наказ про облікову політику для підприємства є одним з основних документів, після законів, постанов, інструкцій, що регулюють ведення управлінського обліку. Тому доцільно проаналізувати нормативно-законодавчу базу облікової політики.

Наказ про облікову політику необхідно складати послідовно, без повторення змісту чинних нормативних документів, розкриваючи усі елементи облікової політики, вибрані підприємством, наказ формується стисло і лаконічно. Додатки до наказу про облікову політику підприємства повинні бути оформлені у вигляді таблиць довільної форми та пронумеровані. На них обов’язково повинні бути посилання в тексті наказу.

Організаційні складові облікової політики необхідні для визначення побудови та структури роботи облікового апарату підприємства. Тому необхідно відобразити в розпорядчому документі, що затверджує облікову політику параметри, що врегульовують розподіл функцій між окремими підрозділами апарату управління та визначають розподіл обов’язків між обліковими працівниками, які згідно штатного розпис підприємства є в центральній бухгалтерії та структурних підрозділах. Організація роботи бухгалтерського апарату визначається вимогами які поставлені апаратом управління підприємства та його організаційною структурою.

При формуванні облікової політики на підприємстві необхідно дотримуватись норм національного законодавства та інших нормативних документів щодо регулювання бухгалтерського обліку та сприяти формуванню якісної інформаційної бази обліку з метою розкриття інформації у фінансовій звітності з урахуванням специфіки діяльності підприємства, чисельності та кваліфікації облікових працівників і рівня їх технічного забезпечення. А також необхідно передбачити захист власних інтересів підприємства та врахувати вимоги користувачів облікової інформації.

Порядок формування облікової політики в Україні регулюється низкою нормативно-правових актів різного підпорядкування, основними з яких є:

- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»;
- Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку;
- План рахунків бухгалтерського обліку та Інструкція про його застосування;
- Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства.

Найскладнішою проблемою формування облікової політики підприємства на практиці є вибір найефективнішого варіанта обліку чи оцінки конкретного об'єкта.

Формування облікової політики відбувається на таких трьох рівнях:

- 1) державному – сукупність процедур встановлення загальних принципів ведення бухгалтерського обліку в країні через розробку норм, стандартів і правил;
- 2) регіональному – сукупність норм, правил та стандартів, що використовуються для організації бухгалтерського обліку в межах об'єднань країн;
- 3) локальному (на рівні підприємства) – сукупність правил і процедур формування методичних прийомів і способів організації бухгалтерського обліку на підприємстві [5, 82].

Одним із основних призначень облікової політики - це задоволення інформаційних потреб власника підприємства й зовнішніх користувачів. Таким чином, усі три рівні важливі у виборі відповідних елементів облікової політики підприємства.

Вимогами до формування облікової політики підприємства є: законність, адекватність, гласність, ефективність та єдність. Кожен із зазначених принципів забезпечує формування цілісного ефективного механізму функціонування облікової політики на всіх рівнях.

Одним з вихідних моментів у формуванні облікової політики є її зарегламентованість, що є, мабуть, одним із найбільш складних місць, від якого походять інші спірні та помилкові положення.

Необхідність формування облікової політики пов'язана з переорієнтацією обліку на надання своєчасної, достовірної, повної та неупередженої інформації про діяльність підприємства зовнішнім і внутрішнім користувачам. Формування облікової політики є важливим і непростим завданням, оскільки впливає на фінансові результати й ефективність діяльності підприємства.

Під час розроблення облікової політики потрібно враховувати наступні фактори: сферу і вид діяльності організації; організаційно-правову форму суб'єкта економіки; структуру управління; масштаб підприємницької діяльності; специфіку об'єктів обліку; рівень інформаційної системи; кваліфікацію бухгалтерських кадрів (знання і компетентність співробітників бухгалтерії); фінансову стратегію організації (застосування методів амортизації, прагнення до зменшення податку на прибуток та податку на майно організації, вибір методів оцінювання матеріально-виробничих запасів і ін.).

Аналіз цих факторів дає змогу вибрати з можливих варіантів облікової політики її оптимальний варіант і знизити бухгалтерські ризики економічного суб'єкта. Доцільно розроблена облікова політика дає змогу визначити оптимальні методи обліку та оцінки активів із зобов'язаннями. Під час формування облікової політики варто закладати основи податкового планування, формулювати обов'язкові елементи облікової політики з метою оподаткування.

Таким чином, облікова політика – це вибрана підприємством методологія бухгалтерського обліку, яка спрямована на досягнення його цілей і завдань. Вона

використовується з метою забезпечення надійності фінансової звітності та якісної системи управління. Основна мета облікової політики у процесі ведення бухгалтерського обліку є створення оптимальної, узгодженої та впорядкованої основи для складання достовірної звітності та прийняття ефективних економічних рішень на її основі.

Список використаних джерел

1. Житний П.С. Облікова політика в умовах розвитку фінансово-промислових систем: методологія та організація: монографія / П.С. Житний. – Луганськ: Вид-во СЛУ ім. В. Даля, 2007. – 352 с.
2. Клевець В.Б. Облікова політика підприємств за стандартами: монографія / В.Б. Клевець. – Тернопіль: Економічна думка, 2007. – 313 с.
3. Пушкар М.С. Теорія і практика формування облікової політики: монографія / М.С. Пушкар, М.Т. Щирба. – Тернопіль: Карт-бланш, 2010. – 260 с.
4. Щирба М.Т. Облікова політика в системі управлінського обліку: монографія / М.Т. Щирба. – Тернопіль: ТНЕУ, 2011. – 338 с.
5. Бондур Т. О. Роль облікової політики підприємств в організації обліку виробництва продукції рослинництва / Т. О. Бондур // Економіка АПК. – 2008. – №10. – С. 81-85